

NIEUWSBRIEF

Uitgave MEI-JUN/2024

Beste lezer,

Nieuwsgierig? Lees ons laatste nieuws, een informatief gedeelte en een aantal vaste onderwerpen. Laat u meenemen in de activiteiten van de werkgroepen Historische Geografie Brabant, Archief en Educatie. Er blijft van alles te doen, dus lees snel verder.

Veel leesplezier allemaal, Petra Huibers

Lezing Bernard Vissers “Veghel in de Frontlinie, september ‘44” online

De lezing die Bernard vorige week hield in de H.Hartkerk was een groot succes. De zaal zat vol en we moesten helaas meer dan 60 mensen teleurstellen. Vanwege de grote belangstelling hebben we gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de lezing te streamen en op te nemen.

Mocht u de lezing op tv of de computer (nog een keer) willen bekijken dan kan dat met de volgende link op Youtube: https://www.youtube.com/live/1H0WIHWJ_SM?si=dmfCtj519AHbBQ9

Bernard als gepassioneerd verteller

Bij gebrek aan foto's heeft Bernard zelf de brandende boerderijen geschilderd

Meerijstad, Kroniek van een Stad in wording

De documentaire met de gelijknamige titel is een filmische ontdekkingsreis door het verleden, het heden en de toekomst van de nog vrij jonge gemeente Meerijstad. Regisseur Van Liempd zoekt naar het gezicht van Meerijstad. “Of dat gelukt is? Geen idee. Dat moet de kijker bepalen”, vindt hij. In de documentaire komen verschillende bekende Meerijstedelingen aan het woord. Christ somt op: “Peter Maas, Jetty Eugster, Ina Adema, Wim van de Donk, Floris Alkemade, Winy Maas, Daan Roovers, Christ Klep en de onlangs overleden Karel van Eerd. Zij geven allemaal hun visie over Meerijstad.” Ook ons prominent HKK-lid Rolf Vonk speelt als duider van de geschiedenis een belangrijke rol.

De première van de documentaire zal plaatsvinden op 26 mei 2024 om 15.00 uur en om 19.30 uur in het Theater aan de Noordkade. Ook kun je op dezelfde dag de documentaire bekijken in de Industry Bioscoop op verschillende tijdsloten. Meer informatie over tickets vind je [hier](#).

Deze zijn € 7,50 per stuk incl. een drankje in de pauze.

UIT DE WERKGROEPEN

De werkgroep **Historische Geografie Brabant** van HKK Vehchele is bijna zover. De percelen op de minuutplannen van 1832 zijn getekend. Daarnaast maken we goede vorderingen met de Oorspronkelijke Aanwijzende Tafels (OAT's). Hierin staan de gegevens van alle percelen, zoals de naam van de eigenaar en het soort eigendom. Deze informatie gaan we binnenkort aanleveren bij de Stichting Historische Geografie Brabant te Mierlo. Deze stichting voert onze gegevens van 1832 in. Daarna kan iedereen, op een digitale kaart de percelen zien van de kadastrale gemeente Veghel, met haar kerkdorpen Eerde, Zijtaart en Mariaheide. Iedereen die binding heeft met de voormalige gemeente Veghel en haar kerkdorpen kan daarna de bewoningsstatus van 1832 zien. Wij gaan verder met het vastleggen van alle veranderingen in de percelen ná 1832. Hierdoor ontstaat geleidelijk een reis in de tijd. Zodra deze gegevens beschikbaar zijn, laten wij dat weten.

Kijk maar eens op website <https://www.historischegeografiebrabant.nl/> om te zien hoe het er in andere gemeentes uitziet. De blauwe gemeentes zijn te bekijken.

Een monsterklus voor **de Archiefgroep**

Een Maxima Barbiepop, een plank vol missaaltjes, een torenhaan, een kazuifel, een loodzware waag, schilderijen. En nog veel meer voorwerpen. En dan zijn er de vele papieren, of zoals we dat noemen in archieftaal, 'platte' documenten en foto's. Allemaal gerelateerd aan Veghel. Dit alles bevat de archiefkelder van de heemkunde, maar het bleek zo'n enorme hoeveelheid te zijn, dat er nodig geordend en geruimd diende te worden. Met recht een monsterklus en teveel voor één man. Henk van der Voort heeft dan ook een leuke groep om zich heen gekregen: Marleen Meulders, Bert Cornelis, Yolanda Versteegen en Maja Zonneveld uit Zijtaart. De voorwerpen moeten stofvrij worden opgeborgen, de foto's komen in plastic-vrije mapjes, de papieren documenten worden ontdaan van paperclips, nietjes en plakband en komen in veilig zuurvrij papier. Alles komt in geschikte archiefdozen, zonder metalen. En alles moet digitaal worden gearchiveerd. We willen tenslotte wel weten waar alles is gebleven. Een beeld als op de foto hiernaast moet uiteindelijk verleden tijd worden.

En dan zijn er nog de honderden boeken, die niets met Veghel te maken hebben, maar wel veel ruimte in beslag nemen. Ook daarin wordt flink geruimd en alles wat overbodig is komt op Boekwinkeltjes.nl. Bij invoeren van de zoekterm 'Heemkunde Vehchele' in de bovenste zoekbalk ziet u al onze aangeboden boeken. Wie weet zit er iets voor u bij? Of kom kijken in onze kraam op de VeghelVaderdagVlooiemarkt op 16 juni. Wij gaan als groep ondertussen door met al die mooie dingen uit de geschiedenis van Veghel.

Basisscholen in Meierijstad reageren enthousiast op het lesproject Stiekem Goed Doen? dat de **Educatiewerkgroep** van Vehchele samen met Bibliotheek Meierijstad, Taalbeleving, Cultuurkade en Stichting Zuivere Kunst heeft samengesteld. In het project maken de leerlingen aan de hand van het symbolische kabouterdje kennis met het onderduikersnetwerk van Paula Pottgiesser tijdens de Tweede Wereldoorlog in Veghel en de kerkdorpen. Ze leren over de morele dilemma's waar mensen voor kwamen te staan en verkennen zo hun eigen waarden in het nu. Basisscholen uit Boerdonk, Mariaheide, Sint-Oedenrode en Veghel hebben zich ingeschreven voor een bezoek aan het raadhuis tijdens Meierijstad Herdenkt in september/oktober 2024. Inmiddels heeft Rotary Meierijstad zich met een financiële bijdrage aan het project verbonden, waardoor het mogelijk wordt om het project volledig uit te voeren. Basisschool Bernadette is als pilotschool komen proefdraaien. De reacties van de leerlingen uit groep 8 waren enthousiast. Leerkracht Ellis Oomen vertelt: "Juf, is dat het échte kabouterdje?" Prachtig. Ik heb hen gevraagd wat zij dachten. Ze dachten toch van niet want zo'n kabouter is veel waard. Ik: "Hoezo? Die haal je toch voor een paar euro bij de Action?". Daar waren ze het niet mee eens want deze kabouter was speciaal.

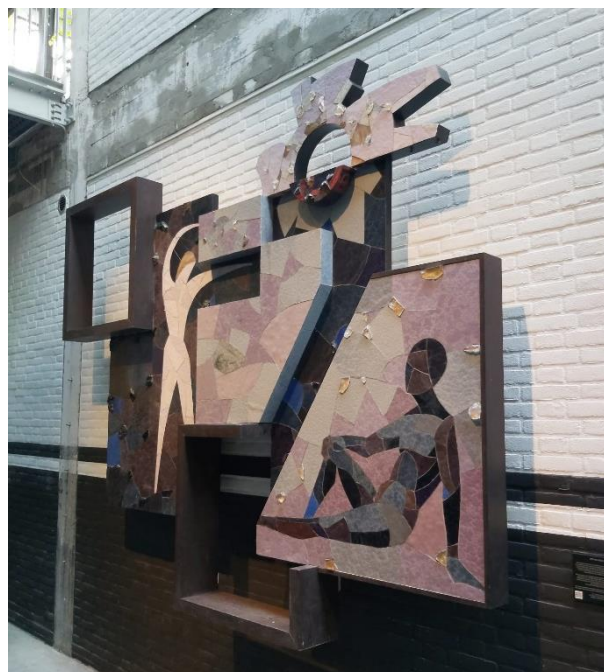
INFORMATIEF

Veghelaren enthousiast over historische huisnamen

Heemkundekring Vehchele ontving veel lovende reacties op de eerste historische huisnamen die zijn aangebracht in de nieuwe gevels van het voormalige warenhuis Hout-Brox in de Hoofdstraat. Het gaat om Den Dorre Hengst en De Moriaan. Ties van Dooren van Stadskrant Veghel schreef er het uitgebreide artikel 'Den Dorre Hengst en De Moriaan? Het Veghelse dorpshart zit vol verhalen' over dat hier te lezen is. Het aanbrengen van de namen gebeurde in nauwe samenwerking met Hans van den Tillaart van LA Architecten en centrummanager Dirk Lammers. Het doel is om meer panden in de Hoofdstraat in de toekomst van hun historische naam te voorzien.

Onthulling kunstwerk Piet van Melis

Oud-heemkundelid Piet van Melis (1934-2023) kreeg als beeldend kunstenaar en directeur van het toonaangevende Instituut Pieter Brueghel -de voorganger van de huidige stichting Phoenix cultuur- van de gemeente Veghel de opdracht voor een kunstwerk voor het toenmalige nieuwe zwembad De Beemd. Op 8 maart 1975 is het kunstwerk onthuld bij de opening van het zwembad door de toenmalige minister Harry van Doorn van Cultuur Recreatie en Maatschappelijk werk. Het kunstwerk kreeg de titel 'Recreatief bewegen' Het oude zwembad is inmiddels gesloopt en vervangen door een nieuw zwembad. Veghelaar Henk Huijbers tipte Vehchele over mogelijk behoud van het kunstwerk. Op initiatief van Heemkundekring Vehchele is het behouden gebleven. Met behulp van Kunststichting Meierijstad en de gemeente Meierijstad is het kunstwerk op 22 april opnieuw onthuld op de Noordkade in bijzijn van de familie Van Melis.

Fabriek Magnifique: samenwerking Bezoek Meierijstad en Bibliotheek Meierijstad

Heemkundekring Vehchele werkt samen met Bezoek Meierijstad en Bibliotheek Meierijstad aan het voorzien van de schilderijen in het raadhuis van informatiebordjes. Ze gaan er nu dan toch écht komen in de vorm van een kunstroute! De presentatie van de bordjes vindt plaats tijdens Fabriek Magnifique in juli 2024 en is de bijdrage van Vehchele aan 'Het Verhaal'.

Boerderijenboek Veghel

Het Boerderijenboek Veghel is in de afrondende fase. De redigeerrondes zijn klaar of gaande, een aantal mensen die hebben bijgedragen worden nog geraadpleegd en de laatste hand wordt gelegd aan afbeeldingen en kaartmateriaal. Naar verwachting kan het concept eind juni naar de vormgever. Inmiddels is het ook bekend dat er een vierde boerderijenboek in de reeks van Het Groene Woud aankomt: Sint-Oedenrode. Ons medelid Willeke Damen-Van de Mosselaar zal daar een bijdrage aan leveren. Veel succes!

Familie Koolman

In Nieuwsbrief 2023-06 heeft Werkgroep WWII gevraagd naar mensen die verbinding hebben of hebben gehad met de familie Koolman. De heer G. J. F. Koolman is als ambtenaar op 1 juni 1941 als stationschef overgeplaatst van Almelo naar station Veghel. Deze familie Koolman heeft in de oorlog een belangrijke rol gespeeld, maar die rol is vrijwel onbekend. De zoektocht heeft voldoende materiaal opgeleverd voor een korte documentaire op Omroep Meierijstad: Bernard H. Koolman. Daarin vertelt kleindochter Jolanda van Grinsven over haar opa en haar familie. De documentaire is vanaf woensdag 1 mei tot en met zaterdag 4 mei te zien. Daarna volgt nog een artikel in het Brabants Dagblad.

NIEUWS UIT HET ARCHIEF

Van Ruud Eekhof is ontvangen de collectie (facsimile) uitgaven oorlogskranten 1940-1945.

Van Niek Hopstaken uit Heeswijk-Dinther ontvingen wij een oud album met familiefoto's e.d. van de familie Jan Verhoeven x Elisabeth van Hout en aanverwanten. Helaas slechts enkele met summiere toelichting. Maar wellicht voldoende voor verwante familieleden om tot aanvulling te komen; die gaan ons ondersteunen bij dit project.

Namens HKK: dank voor uw ingebrachte documenten

NIEUWS VAN DE HKK-LEDENADMINISTRATIE

Nieuwe leden:

Piet van Alst
Marnix van Bavel
Harry van Daal
L van Daal
F. van Dijk
Frank Geenen
Carlos Opdenoordt
Wilbert Steenbakkers
Riet Rooijmans-Vlemmings

Welkom bij de club!

Het heeft Koning Willem-Alexander behaagd om twee van onze leden te benoemen tot lid in de Orde van Oranje-Nassau:

Dhr. Ruud Eekhof en mevr. Toos de Schouwer-Janssen

Van harte proficiat beiden!

PROGRAMMA 2024 vanaf mei (data te noteren in uw agenda)

Di	28 mei	Lezing Ernest de Groot: Rivier de Aa - nu
Zo	15 september	Open Monumentendag. Een eventuele invulling door HKK Vehchele wordt nog overwogen, gezien alle aandacht voor 80 jaar Bevrijding en OMG2024 in diezelfde periode.
Ma	16 september	Lezing Jack Didden: Market Garden / plan, uitvoering en oorzaken van het mislukken van deze grote militaire operatie
Di	29 oktober	Lezing Marleen Meulders: Joodse mensen in Veghel
Do	28 november	Bedankavond vrijwilligers HKK
Ma	9 december	Lezing Rolf Vonk: Veghel Parel van de Meierij i.c.m. het Boerderijenboek

